

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

24.12.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Україна молода. – 2025. – 24 груд. Гідно поховати українців і поляків – жертв воєн і репресій. В Україні триватимуть пошуково-ексгумаційні роботи. – Мичко С.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Україна та Польща почали підготовку до пошуку жертв Волинської трагедії в селі Угли на Рівненщині. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Польща отримала від України запит на екстрадицію російського археолога – ЗМІ. – Інф.](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[NV. –2025. – 24 груд. «Особливо цінно допомогти їм». Святослав Вакарчук продав свою гітару на благодійному аукціоні за \\$350 тисяч, щоб підтримати «Азов». – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 24 груд. Оголосили дату виходу нового фільму від творців «Мавка. Лісова пісня»: де і коли відбудеться прем'єра. – Наріжна В.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Дві українські книги увійшли до переліку найкращих у 2025 році за версією польського тижневика. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 23 груд. Дві українські книжки – серед найкращих у 2025 за версією польського тижневика. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 23 груд. «Вибір «Читомо» – 2025: відома найкраща українська проза року. – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2025. – 23 груд. Ось найкращі українські та закордонні книжки 2025 року за версією ПЕН. – Гуржий В.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Вийшло друком двокнижжя Дмитра Чобота «Ключі від миру і війни». – Інф.](#)

Музейна справа

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 23 груд. На Житомирщині випадково знайшли меч тисячолітньої давнини. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Національному музею історії передали давній меч, знайдений на Житомирщині. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 23 груд. Музею історії України передали унікальний меч часів Київської Русі, який випадково знайшли під Радомишлем. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 24 груд. Меч і сокири з Радомишля: київська родина передала унікальні артефакти до музею. – Асадчева Т.](#)

Охорона культурної спадщини

[Вечірній Київ. – 2025. – 23 груд. У Києві оцифрували всю технічну документацію об'єктів на Андріївському узвозі. – Гришина Д.](#)

Вандалізм

[NV. –2025. – 24 груд. «Пам'ять про війну». У Данії зруйнували скульптури української художниці. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 24 груд. У Копенгагені вандал зруйнував скульптури української художниці, що розповідали про війну. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 23 груд. Вандал зруйнував скульптури української художниці у Данії: мистецькі організації засудили вчинок. – Наріжна В.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 23 груд. У Йорданії підбили підсумки діаспорного проєкту «Неповторні». – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 24 груд. Україномовних аудіогідів мають вже майже 120 музеїв світу – Зеленська. – Інф.](#)

Загальні питання

Україна молода. – 2025. – 24 груд. Гідно поховати українців і поляків – жертв воєн і репресій. В Україні триватимуть пошуково-ексгумаційні роботи. – Мичко С.

Оприлюднено спільне комюніке Міністерства культури України та міністерства культури і національної спадщини Республіки Польща щодо результатів діяльності українсько-польської робочої групи у справах гідних поховань у 2025 році та перспектив подальшої діяльності в цьому напрямі. Перше засідання цієї групи відбулося 15 грудня минулого року у Львові і, після багаторічної перерви, дало старт поверненню до справи гідного поховання українців і поляків – жертв воєн і репресій, зокрема, злочинів, вчинених під час польсько-українського конфлікту 1943–1947 років. Україна та Польща обмінялися списками місць для пошуку та ексгумації останків жертв взаємних історичних конфліктів. Навесні, після отримання відповідного дозволу, на території вже неіснуючого села Пужники нинішнього Чортківського (раніше Монастириського) району Тернопільщини розпочалися роботи з розкопок та ексгумації останків місцевих жителів, які загинули у 1945 році. Проводили їх спільно українські і польські науковці та фахівці усіх дотичних галузей, і результати, за свідченням експертів, виявилися суттєво відмінними від масово поширюваного раніше деякими політиками наративу про масові вбивства на українських теренах цивільного польського населення. Аналогічні дослідження було проведено на місці також уже неіснуючого села Старі Збоїща під Львовом. Усі ексгумовані останки (стосовно Пужників, то це 42 особи) були гідно поховані за участі родичів, священників, представників влади та громадських організацій обох держав. Згідно зі згаданим комюніке, опублікованим на сайтах Міністерства культури України та Українського інституту національної пам'яті, наступного року пошукові роботи на місці колишніх Пужників буде продовжено. Продовжать їх також під Львовом та в польському селі Юречкова. А нові дослідження розпочнуть в Углах на Рівненщині, а також на території колишніх сіл Гута Пеняцька (Львівщина) та Острівки (Волинь). Сторони також зазначили, що очікують на продовження пошукових та ексгумаційних робіт за новими заявами, що вже подані та ще подаватимуться установами як України, так і Польщі. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3991/2006/192804/>

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Україна та Польща почали підготовку до пошуку жертв Волинської трагедії в селі Угли на Рівненщині. – Інф.

В селі Угли Рівненської області відбувся розвідувальний виїзд за участю фахівців з української та польської сторін з метою обговорення подальших досліджень, які відбудуться в березні – квітні 2026 року. Про це повідомляє Міністерство культури. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4072719-ukraina-ta-polsa-pocali-pidgotovku-do-posuku-zertv-volinskoi-tragedii-v-seli-ugli-na-rivnensini.html>

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Польща отримала від України запит на

екстрадицію російського археолога – ЗМІ. – Інф.

Польща отримала запит від України на екстрадицію російського археолога Олександра Б., якого Київ оголосив у розшук за нелегальні розкопки у Криму після повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Польська прокуратура оцінить запит і передасть його разом із своєю оцінкою до суду. Як зазначає видання Rmf24, Окружна прокуратура у Варшаві має оцінити український запит з формальної точки зору, зокрема, чи він відповідає Європейській конвенції про екстрадицію 1957 року. Якщо з цього питання не буде застережень, то прокуратура вивчить, чи немає застережень щодо передачі росіянина Україні. Зокрема йдеться про те, чи проти особи не ведеться слідство в Польщі, чи щодо особи не триває процедура надання притулку тощо. Наголошується, що згодом прокуратура опрацює свою позицію і разом із запитом української сторони передасть до суду. «Ймовірно, також буде подано клопотання щодо продовження тимчасового арешту Олександра Б., термін якого закінчується 13 січня. Остаточне рішення щодо екстрадиції прийматиме суд», – зазначає видання. За даними російських ЗМІ, йдеться про завідувача відділу стародавньої археології Ермітажу Олександра Бутягіна. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4072709-polsa-otrimala-vid-ukraini-zapit-na-ekstradiциu-rosijskogo-arheologa-zmi.html>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

NV. – 2025. – 24 груд. «Особливо цінно допомогти їм». Святослав Вакарчук продав свою гітару на благодійному аукціоні за \$350 тисяч, щоб підтримати «Азов». – Інф.

Лідер гурту «Океан Ельзи» Святослав Вакарчук продав свою гітару на благодійному аукціоні Forbes Ukraine за 350 тис. дол., щоб підтримати Перший корпус НГУ «Азов». Про це він повідомив на своїй сторінці в Instagram. У гривневому еквіваленті це становить 14,8 млн. Інструмент придбав Артур Міхно, CEO та співвласник компанії «Workua». Заступник командира Першого корпусу НГУ «Азов» Святослав Паламар прокоментував: «Це приклад синергії культури, бізнесу та війська». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/svyatoslav-vakarchuk-prigolomshiv-sumoyu-za-yaku-prodav-svoyu-gitaru-shchob-pidtrimati-azov-shcho-vidomo-50570896.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 24 груд. Оголосили дату виходу нового фільму від творців «Мавка. Лісова пісня»: де і коли відбудеться прем'єра. – Наріжна В.

Національна прем'єра художнього фільму «Мавка. Справжній міф» відбудеться в Києві 22 лютого 2026 року. Показ пройде у палаці «Україна», а з 1 березня стрічка вийде у всеукраїнський прокат. Новий фільм є романтичним фентезі та доповнює всесвіт анімаційної «Мавки. Лісова пісня». Прем'єру позиціонують як масштабну подію, куди запросять зірок кіно та шоубізнесу, а всі охочі зможуть придбати квитки. Для гостей також готують тематичні

фотозони, подарунки від партнерів і виступи виконавців саундтреку. Над картиною працювала команда, яка створювала й анімаційну «Мавку». Сценарій написав Ярослав Войцешек, продюсерками стали Ірина Костюк і Анна Єлісєєва, музику створив Даріо Веро, режисеркою виступила Катя Царик, а оператором-постановником – Юрій Король. Костюми мавок і русалок розробила дизайнерка Анна Осмехіна, засновниця бренду TTSWTRS. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/oholosili-datu-vikhodu-filmu-vid-tvortsiv-mavka-lisova-pisnja-de-i-koli-vidbudetsja-premjera.html>

Література

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Дві українські книги увійшли до переліку найкращих у 2025 році за версією польського тижневика. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 23 груд. Дві українські книжки – серед найкращих у 2025 за версією польського тижневика. – Інф.

Дві українські книги – «Листи в Україну» Юрія Андруховича та «Арабески» Сергія Жадана – увійшли до переліку 60-ти найкращих книг 2025 року за версією польського тижневика «Tygodnik Powszechny». Загалом перелік охоплює художню прозу, поезію, есеїстику, репортажі та біографії, опубліковані протягом року у Польщі. Книга «Листи в Україну» Юрія Андруховича у польському перекладі Томаша Ружицького вийшла друком у видавництві «a5», а «Арабески» Сергія Жадана в перекладі Міхала Петрика у видавництві «Czarne». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072664-dvi-ukrainski-knigi-uvijslido-pereliku-najkrasih-u-2025-roci-za-versieiu-polskogo-tiznevika.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/dvi-ukrainski-knyzhky-sered-najkrashchych-u-2025-za-versiieiu-polskoho-tyzhnevyka/>

Українська літературна газета. – 2025. – 23 груд. «Вибір «Читомо» – 2025: відома найкраща українська проза року. – Інф.

«Читомо» оголосило перелік найкращого фікшну й автофікшну за 2025 рік. Формувало перелік журі, до складу якого увійшли одинадцять літературних критиків та один творчий тандем: Анастасія Герасимова, Тетяна Калитенко, Аріна Кравченко, Тарас Пастух, Тетяна Петренко, Катерина й Анатолій Пітики, Богдана Романцова, Ілля Рудійко, Ростислав Семків, Валерія Сергєєва, Ярослава Стріха та Ганна Улюра. «Вибір «Читомо» – відзнака, яку цього року медіа про книжки «Читомо» вручає вперше. Відзнаку «Вибір «Читомо» – 2025 отримали такі книжки: «Кассандра курить папіроси» Анни Безпалої, видавництво «Темпора»; «Aurora Borealis» Максима Гаха, «Видавництво Жупанського»; «Нерухомість» Анни Грувер, видавництво «Лабораторія»; «Гемінгвей нічого не знає» Артура Дроня, «Видавництво Старого Лева»; «Хороші передчуття» Богдана Коломійчука, «Видавництво Старого Лева»; «Усе на три літери» Дмитра Крапивенка, видавництво «Українер»; «Вівці цілі» Євгенії Кузнєцової, «Видавництво Старого Лева»; «Летиція Кур'ята та всі її вигадані коханці, яким вона збрехала про свого батька» Віри Курико,

видавництво «Лабораторія»; «Мій прапор записав котик» Лени Лягушонкової, видавництво «Урбіно»; «Чобіток Зельмана» Олени Стяжкіної, видавництво «The Ukrainians Media»; «Алхімічний діарій Зенона Броваря» Остапа Українця, видавництво «Видавництво»; «Гра в перевдягання» Артема Чеха, видавництво «Meridian Czernowitz». Імена переможців стали відомі 22 грудня під час церемонії в Києві, в книгарні «Readeat». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vybir-chytomo-2025-vidoma-najkrashcha-ukrainska-proza-roku/>

Віледж Україна. – 2025. – 23 груд. Ось найкращі українські та закордонні книжки 2025 року за версією ПЕН. – Гуржий В.

Український ПЕН представив список найкращих українських книжок 2025 року. Сюди увійшли 252 книжки. Це прозові й поетичні новинки, переклади, драматургія та нонфікшн. Ознайомитися зі списком можна тут:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/369691-os-naykraschi-ukrayinski-ta-zarubizhni-knizhki-2025-roku-za-versieyu-pen>

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Вийшло друком двокнижжя Дмитра Чобота «Ключі від миру і війни». – Інф.

У Києві представили нову історико-публіцистичну працю автора, політика, державного діяча та дослідника минулого України Дмитра Чобота «Ключі від миру і війни». Свою книгу автор представив в Укрінформі. Двокнижжя присвячено розвінчанню фальшивих версій, дослідженню справжніх причин, мети та перебігу війни Росії проти України, а також її світового значення. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072813-vijslo-drukombvoknizza-dmitra-cobota-kluci-vid-miru-i-vijni.html>

Музейна справа

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 23 груд. На Житомирщині випадково знайшли меч тисячолітньої давнини. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Національному музею історії передали давній меч, знайдений на Житомирщині. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 23 груд. Музею історії України передали унікальний меч часів Київської Русі, який випадково знайшли під Радомишлем. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 24 груд. Меч і сокири з Радомишля: київська родина передала унікальні артефакти до музею. – Асадчева Т.

Національний музей історії України отримав рідкісний меч часів Київської Русі, про що повідомив на сторінці у Facebook. Артефакт датують другою половиною X – початком XI століття. Знахідку передали до музею Віктор Мощенко та його донька Наталія, які випадково знайшли артефакт. «Саме на таких свідомих і патріотичних громадян і спрямована наша програма по боротьбі з незаконним обігом археологічних знахідок. У той час, коли українська армія докладає зусиль проти ворога, ми повинні забезпечити збереження всього українського тут, в тилу, в першу чергу йдеться про нашу

славну історію та культуру», – наголосила генеральна директорка музею Олена Земляна. Меч виявили поблизу Радомишля на Житомирщині. Разом із ним до музею передали також дві сокири. Реставратор музею Юрій Бут повідомив, що попри «погану збереженість», знахідка з Радомишля стане повноцінним експонатом музею. Він додав, що «цей меч знайдений з бутероллю (закінчення піхов), що трапляється нечасто, а бронзове оздоблення має срібну інкрустацію, також добре збереглися закінчення руків'я та перехрестя». Археолог Сергій Діденко наголошує на науковій цінності артефакту, оскільки відоме точне місце його виявлення. Діденко зазначив, що найближчим часом науковці спільно з Інститутом археології обстежать цю ділянку. В музеї повідомили, що гостям вручили подяку за передання артефактів. Також вони отримали у подарунок ілюстроване видання про найкращі музейні експонати та відвідали індивідуальну екскурсію. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/na-zhitomirshchini-vipadkovo-znajshli-mech-tisjacholitnoji-davnini.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072751-nacionalnomu-muzeu-istorii-peredali-davnij-mec-znajdenij-na-zitomirsini.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1130662.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121297/>

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2025. – 23 груд. У Києві оцифрували всю технічну документацію об'єктів на Андріївському узвозі. – Гришина Д.

У Києві завершили оцифровку технічної документації на всі об'єкти, розташовані на Андріївському узвозі. Про це повідомили на офіційному сайті Київської міської державної адміністрації. У межах системної роботи з цифровізації архівних документів комунальної власності фахівці відсканували технічну документацію на 33 об'єкти, які розташовані на одній із найвідоміших історичних вулиць столиці. Загалом оцифрували понад 13 тисяч сторінок. Як повідомив директор Департаменту комунальної власності міста Києва Андрій Гудзь, серед відсканованих матеріалів є документи з майже сторічною історією. Зокрема, найдавніша технічна інвентаризація датована 1936 роком і стосується будинку за адресою Андріївський узвіз, 4/26. Також оцифрували унікальну справу на Андріївську церкву: первинну інвентаризацію 1940 року та матеріали, складені у 1959 і 2017 роках. У КМДА зазначають, що створення цифрових копій є важливим для збереження історичної забудови, особливо в умовах повномасштабної війни та загрози обстрілів. Оцифрований архів дає змогу краще контролювати процеси реконструкції та реставрації, а також запобігати незаконним змінам об'єктів культурної спадщини. Робота з цифровізації архіву комунальної власності в столиці триває. Наразі для документів уже створили резервні копії, що, за словами міської влади, дозволяє ефективніше управляти майном територіальної громади та захищати історико-культурні надбання Києва. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121301/>

Вандалізм

NV. –2025. – 24 груд. «Пам'ять про війну». У Данії зруйнували скульптури української художниці. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 24 груд. У Копенгагені вандал зруйнував скульптури української художниці, що розповідали про війну. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 23 груд. Вандал зруйнував скульптури української художниці у Данії: мистецькі організації засудили вчинок. – Наріжна В.

У Копенгагені, Данія, невідомий зруйнував скульптури української художниці Марії Куликівської, які були частиною виставки «My Body Is a Battlefield» / «Моє тіло – моє поле бою». Про це повідомила директорка Українського дому в Данії Наталія Попович. За її словами, виставка проходила з 18 листопада на набережній біля Українського дому в Копенгагені. 22 грудня, у день дипломатії, невідомий потрощив скульптури. При цьому зловмисник потрапив на камери відеоспостереження. За словами директорки Українського дому в Данії, вона з колегами і партнерами перебувають на постійному зв'язку з місцевими правоохоронцями та сприяють розслідуванню злочину. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/vistavka-mariji-kulikovskoji-v-kopengageni-skulpturi-znishcheni-nevidomim-50570711.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4072639-u-kopengageni-vandal-zrujnuvav-skulpturi-ukrainskoi-hudoznici-so-rozpovidali-pro-vijnu.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/vandal-zrujnuvav-skulpturi-ukrajinskoji-khudozhnitsi-u-daniji-mistetski-orhanizatsiji-zasudili-vchinok.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. У Йорданії підбили підсумки діаспорного проєкту «Неповторні». – Інф.

В Аммані, у приміщенні посольства України в Йорданії, 22 грудня відбулася зустріч учасниць спільноти Nepovtorni, присвячена завершенню однойменного інформаційно-комунікаційного проєкту. Проєкт «Неповторні», ініційований активісткою Оксаною Лавренчук, об'єднав близько 50 українок, які постійно проживають у Йорданії. Упродовж двох років на однойменному ютуб-каналі щотижня виходили інтерв'ю, в яких жінки ділилися історіями свого життя в Україні та Йорданії. Керівниця проєкту Оксана Лавренчук подякувала всім учасницям за щирість та активність. Вона наголосила, що в умовах повномасштабної війни консолідація діаспори є життєво необхідною. Проєкт «Неповторні» став прикладом успішної самоорганізації, що значно збільшив кількість активних членів української діаспори в Йорданії та перетворився на потужну платформу для єднання. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4072589-u-jordanii-pidbili-pidsumki-diaspornogo-proektu-nepovtorni.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 24 груд. Україномовних аудіогідів мають вже майже 120 музеїв світу – Зеленська. – Інф.

Перша леді України Олена Зеленська підсумувала результати реалізації проєктів культурної дипломатії у 2025 році. Як зазначається, у провідних музеях, пам'ятках, палацах та інших визначних місцях 59 країн доступні 116 україномовних аудіогідів. Окрім того, у 70 країнах працюють 380 українських книжкових полиць, що загалом містять 75 тисяч видань. Причому сто з них з'явилися саме цього року. Зокрема у Польщі, Молдові, Угорщині, Нідерландах та Австрії відкриті більш ніж 20 книжкових полиць – у кожній із цих країн. Вже 60 наукових та освітніх інституцій із 23 держав долучилися до Глобальної коаліції українських студій – платформи, що об'єднує університети та академічні інституції навколо спільної мети – поширення достовірного знання про Україну, її історію, культуру та сучасність, з окремим акцентом на тимчасово окупований Крим і кримських татар як невід'ємну частину українського історичного, культурного та суспільного простору. Олена Зеленська подякувала всім причетним до реалізації цих проєктів і закликала до ефективної співпраці наступного року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072875-ukrainomovnih-audiogidiv-maut-vze-majze-120-muzeiv-svitu-zelenska.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm